

Nem kell mindenbe belehalni

Imádkozás közben általában sírok, magam elé veszem a Szentírást, a Rómában vásárolt keresztet, behelyezkedem. Tó körül sétálok, semmi extra, a víz csillog, a kavicsok szúrják a talpam, térdig megyek bele, látom a lábfejem, a parton néhány farakás, tuskó és Jézus. Ha valami bánt, elterülök a nedves fűben, a harmatot először a ruhám, majd a bőröm isz-sza fel, várom, hogy hátulról öleljen. Szaladok selyemkendővel a nyakamon, a derekamnál fog meg, kendőt teker köré, a földre ránt, gyönyörű a mosolya, az egyik őrlőfoga hiányzik. Birkózunk az Úrral, rám fekszik, és remegek, sírok az örömtől.

Messiáskomplexus, mondom a lakberendező barátnőmnek, hagyd, ma én fizetek. A lakberendező barátnőm nem is szereti az ilyen lebukokat, csak úgy érzi, szeretnie kell, főleg most, hogy összevesztem a férjemmel, szerinte ránk fér a lazulás, mondta, és itt vagyunk, a lazulás néha kényelmetlen.

Az egész úgy kezdődött, mondom, hogy este letiltottam M-et a közösségi oldalakon. Le kellett tiltani, magyaráltam a férjemnek később, amikor hazaért a munkából. Képet tett ki az özleges lányról, az özleges lányon M pulóvere, M kalapja, M cuccai. A lány nekem pózol, a lány M-nek pózol, de M nekem fotózza, a fényekkel játszik, sejtelmesebbnek állítja be, képről képre titokzatosabb az a rögtönelédtérdelnék tekintet.

Amíg az italta várunk, a lakberendező barátnőm fotókat mutat a Loire menti kastélyokról, nem figyelek, néha nyögök egy váót vagy egy ahát. Sosem voltam féltékeny. Jó, egyszer igen, miután elhagytam Erőszet és Pszühkét, amikor a Tiszteletes azt mondta, hogy Jézussal építem a kapcsolatot, imádkozzam, meg hogy Jézusnak nincs felesége, mindenki a menyasszonya, a férfiak is, de Jézus sosem érintkezett nővel, nem mertem megkérdezni, hogy és férfival?

Jézus aszexualis?

Ritkán lettem olyan kíváncsi, mint amikor a Tiszteletes meghirdette a terméketlen Jézust. Elhagytam Erőszet és Pszühkét, és imádkozni kezdtem.

Aha, aha! Váó! Szép! A lakberendező barátnőm leteszi a telefont, ebben az esetben M valóban három tés, mondja, tiltás, törlés, tequila, és felhajtja az italt.

Grimaszol, a lime-ba harap, ezek a mondatok anyámnak sem állnak jól, de neki megbocsáthatóak, csalódott a férfiakban, pontosabban apámban, mert apád nem bírt a véérének

parancsolni, de a lakberendező barátnőmmel sosem történt hasonló, a lime zöld héja a két ajka között, nyelvet ölt, miért nem tudod elfelejteni?

Most nem tudom, hogy M-re vagy a vitára gondol, vagy hogy ez két külön dolog-e.

A férjem védelmébe vette M-et, mondom, szerinte csak ők, mármint ő és M tudják, hogy milyen az, amikor én otthagytok valakit. Csak mi tudjuk, milyen, amikor te kilépsz azon az ajtón.

Próbálom úgy mondani, hogy a lakberendező barátnőm előtt ne tűnjek dicsekvőnek.

Fogalmad sincs róla, de beléd pusztulunk, mondta.

A stúdiólakás elkelt, a lakberendező barátnőmet meghívták Franciaországba, meghívtak, de nem tudom, félek költözni, mondja. Ne viccelj! Menj! Hallod, egy percig ne gondolkozz. Tényleg? Te a jég hátán is!

A lakberendező barátnőm Franciaországba költözik június végén, még két hónap, kastélyokat gondol újra, így mondja, hogy gondolok újra, addig mindent elvállalok, amivel lehet egy kis pluszt, kikér még két tequilát.

Tetszett ez a belepusztulunk, bár a férjem nyilván az M-mel való első szakításunkra gondolt, az utolsót nem tudja, arra nem emlékszünk.

Ezt most én állom, hallod, most, hogy elköltözöm, bevallom, valamit nem értek, azt hittem, hogy keresztény emberként vannak szabályok, tudod, a mihez tartás, hanyadik parancsolat is ez, hat? Nem ítélek, de nekem büntudatom lenne.

Minden ilyen mondat a de-nél veszti el jelentését. Ezt M értette, a tűz pattog, alattunk kevésnek ítélt jegyzetek gyűrődnek, papírgalacsinokkal dobáljuk a kandallót, és egymásnak vallunk, tizenhat évesen éjszakánként a konyhapadlónkon térdepeltem a parasztházban, vörös szemek, a felhullámosodott linóleum törte a térdem. Fohászkodtam, hogy Isten bocsássa meg, és én eskü, eskü, hogy hozzámegyek ehhez a csávóhoz, tizenhat évesen, amikor napokig nem ettem, mert a Tiszteletes a terméketlen Jézus meghirdetése előtt kijelentette, hogy a szexualitás helye a házasság.

Nem kapok levegőt, M átölel, feszül az egész testem, remegek.

M rám fekszik, te sírsz, mondja, nem is, de igen, sírsz.

A szememtől indul lefelé az ujjja a száraz arcomon, elered a könnyem. Most irigyellek, mondja, egyre hangosabban zokogok, hallod, irigyellek. Ablakot nyit, kilőki a spalettákat, kint mínuszok, bent mínuszok, irigyellek, mert sírsz, hallod, *boldogok a sírók*.

Megpusztil, *boldogok a sírók, mert megvigasztaltatnak*.

M a bugyimat szagolja, energiát ad, mondja, kihúzza a combom alól a jegyzetet, újraírom, ha elalszol.

Nekem is el kellett volna vennem, és itt lassan ejti ki az egyetlen menyasszonya nevét, kiutált az egész gyülekezet, az ő családja, az én családom.

Pedig sosem feküdtem le vele.

A körülményeket ismerve, mindannyiunknál külön ember vagy, nevetek, szípgva nevetek, leveszi a zoknimat, mélyen lélegzik, amikor a lábfejemet simítja.

Hogy élted túl?, kérdezem.

Hogy élted túl, hogy mindenki? Bementem a rendszeresteológiai tanszékre, és ott a professzor a kezembe nyomta a *Létbátorságot*. Tillich.

Megígérsz valamit, kérdezi, mondd, de soha nem mondhatod el senkinek, persze. Szóval ígérd meg, hogy sosem nyúlsz hozzám úgy, hogy te nem élvezed. Tessék?

Sosem lesz köztünk ilyen fundiszex, jó?

Ígéred?, kérdezi.

Sírunk, bogarásszuk az aznapi fordítást, Tillich-igehirdetés, a textust olvassa, *Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én igám jó, és az én terhem könnyű.*

Felhajtom a második tequilát, tudod, egész sok nagy teológusnak, filozófusnak fura a magánélete, mondom a lakberendező barátnőmnek. Szexuális kilengésekkel, ilyesmi, például Karl Barth magukhoz költöztette Kirschenbaumot, a titkárnőjét, hárman éltek együtt, Barth, Kirschenbaum és Nelli.

Nelli a feleség.

Tillich meg nyitott házasságban élt Hannával. Életemben nem láttam még ennyire érdeklődni a lakberendező barátnőmet a huszadik századi teológusok iránt. Merre a kötet? Régen láttam, Hanna könyve, talán az íróasztalomon, a *From Time to Time*?

Ezt a nyitott házasságot akarta M is. És én is. De lehet, hogy én csak M-et akartam. Ez meg a járulékos.

Sosem tudnék nyitott házasságban élni.

A kilengések megvannak, már csak a nagy mű hiányzik.

Taknyos papír zsebkendők, duzzadt szemek, a férjem sokat sírt, amikor elköltöztem tőle. Az utolsó esteken fűszagban úszott a lakás, de annyira elszánt sosem voltam, és annyira elszántnak sosem láttam. Fekszik az ágyon vörös szemekkel, én pakolok, fekete szemeteszsákokban a ruhák vállfástul, az egyik vállfa átdöfi a nejlont, végigszakad, ugye tudod, hogy visszahódítalak, mondja.

Nem fog érdekelni, lehet, hogy évek múlva, mondja.

Lehet, lesz három gyereked, semmi sem fog érdekelni, se M, se a gyerekek, se semmi. Elhívlak valahova, beszélek neked a nemeuklideszi geometriáról, és visszahódítalak, eljegyezzlek újra magamnak, és férjednek fogsz hívni.

A kezem a mellkasára teszem, én most is szeretlek, csak más minőségben. Aztán segített levinni a cuccaimat, veszünk neked új takarót, selyemhuzatot a párnádra.

Én ezért nem váltam el, pontosan ezért, mondja az M-mel közös barátunk a visszhangos uszodában. Az etikai bizottság, jegyzőkönyvek, vizsgálódás, kérdések, eljátszani, hogy tudunk válaszolni.

Mit mondjak? Hogy megcsalt a feleségem?

Féligazságok.

És még így is elveszíthetem a palástom. Akkor minek tanultam? Hol az elhívásom? Talán csak el kell fogadni. Talán csak el kell fogadni, az én házasságom ennyit tud. A sárga-piros sáveltálcához úszik, forgatja, minden rezdülése azt kiáltja, meg ne szólalj.

Én M-ért mindent, de mindent feladtam volna, a hivatást, a palástot, hogy többet nem állhatok szószerűkre, a bor illatát, a kenyér tapintását, sőt talán a férjemet is, mindent, de mindent. Ez elbizonytalanít.

A közös barátunk talán sosem kérdezte meg a feleségétől, hogy miért. Lehet, hogy soha senki nem tette fel a közös barátunk feleségének azt a kérdést, hogy miért.

Én sem. Mert ezek a miértek kényesek, mozognak, következményektől függenek, egyik évben ezért, másikban azért, a megkellettörténnitől a sosemszabadottvolnáig.

Egyetlen kérdést tettem fel.

Ülünk egymással szemben, a közös barátunk felesége és én, a szakdolgozatához vagyok alany. A közös barátunk elismer, okosnak tart, kiemelkedőnek, így a közös barátunk fele-

sége maximum irigységet érezhet, én meg, hogy ne hozzam zavarba, igyekszem egyenes derékkal megfelelni.

A diktafon lámpája zölden világít, záporoznak a kérdések a palástviselési szokásaimról, hogyan bánok a palástommal, milyen szövegekben, zsákokban tárolom, hogyan tisztogatom használat előtt és után.

Ha a selyemrész szösös, akkor ragasztószalaggal kell, jön a tanács. A kézfejed köré tekered, kívül legyen a ragasztóréteg, és érintgeted, csak óvatosan, vékonyan.

Aztán a pliszírozás, ráülök, nem ülök rá. Ne üljek rá!

Nem merem mondani, hogy ráülök.

Eső, párák közege.

A főveg! Mikor hordom a főveget?, hogyan hordom?, temetésekén?, a zsebemben csipog a telefon, tudom, hogy M üzenetei sorjáznak, megint mozi, vagy?

Nem, semmi vagy, mindig mozi, szarabbnál szarabb filmekre hurcol, legutóbb én kérttem az újjdobálós filmet, most ő büntethet. Ez tetszik, hogy nem a film miatt megyünk.

Mikor használod a főveget? Temetésekénél?

Hétfőnként szeretném, divatikonként.

A közös barátunk feleségének nagyon kedves a mosolya, megnyugtat. Nem tudja, hogy ő a tapasztaltabb. Előrébb tart valamiben. Ő lehetne az a másik, akiről Mamszi folyton beszélt, hogy a bölcs a másik hibájából.

Én egy rumlis nő vagyok, mondom, legyint, nem hiszi el. Az emberek általában csak a nyilvánvalót nem.

Aztán én kérdezek, megbántad?

Jóvátehetetlennek érzed?

Mindig nyom?

A bokájánál teszi keresztbe a lábát, összehúzza a feszültség.

Talán én is ezt szeretném, megérinteni az jóvátehetlent, a biztos halált, és utána élni az életem jó protestánsként, hálából. Ezt persze nem mondom el M-nek. A mozi előtt állok, M-en gyönyörű fekete szövetkabát, a lakberendező barátnőm szerint fekete szövetkabátban minden férfi szexi.

Érezni akarom, hogy egyszer az életben teszek valami igazán jóvátehetlent, ezt néha elmondom, de nem direktbe, hanem hogy nem szeretnék a betonként terülő Istenben hinni, aki befolyik a repedésekbe, simává teszi a hiányokat, aki mindenre megoldás, arra is, amit meg sem akarok oldani, az én boldogságomért teper.

Engem a szomorú Isten nevelt, mondja M, olyan Istennel nőttem fel, akinek az én viselkedésem befolyásolja a kedvét. Ha kicsi M magatartásból kettést kap, Isten nem dühös.

Isten szomorú. M lefelé biggyeszti a száját, úgy mondja, Isten haragszik, csüggedt.

Düh nélküli harag?, kérdezem.

Igen, a depressziós Isten, mondja.

Vagy Isten mint anyádék kiterjedése, mondom.

Vagy Istenen anyámék mint barnás, lifegő szemölcs.

